

ORGANİK TARIM SERTİFİKASYON SÜRECİ KILAVUZU

Control Union Gözetim ve Belgelendirme (bundan sonra CUGB olarak bahsedilecektir) ; sürdürülebilir üretim yöntemleri için kontroller gerçekleştiren ve sertifika düzenleyen bağımsız ve uluslararası bir kuruluştur. CUGB sürdürülebilir üretim yöntemlerine göre yetiştirilen ürünlerin denetim, tahlil, kontrol, değerlendirme ve sertifikalandırma yoluyla uygun bir şekilde tanıtımını sağlar. Çalışmaların yerel koşullara en iyi şekilde uyum sağlaması için CUGB dünya çapında temsilcilikler kullanmaktadır. Bölgesel ofisler aracılığıyla kontrol ve sertifikasyon aktivitelerini gerçekleştirmek maliyetleri düşürmek ve hizmeti geliştirmek adına CUGB'nin politikası olmuştur.

1. Organik Sertifikasyon Programları

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Organik Tarım kontrol ve sertifikasyon hizmeti vermek üzere; 5262 sayılı Organik Tarım Kanunu / 18.08.2010 tarih ve 27676 sayılı Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik kapsamında yetkilendirilmiş, TÜRKAK tarafından TS EN ISO/IEC 17065 standardına göre akredite edilmiştir.

Bir kontrolde, projenizin yukarıdaki gereklilikler karşısında, uygunluğunu doğrulayabiliriz. Yukarıdaki yönetmelikler için lütfen web sitemizi ziyaret ediniz (www.controlunion.com.tr).

2. Bir pazarlama aracı olarak Sertifikasyon

Sertifikasyon prensipleri toplum içerisinde oynadığı roller yardımıyla açıklanabilir:

- Üreticiler ürün kalitesi söz konusu olduğunda meslektaş ile rakip arasındaki ayrımı tercih ediyorlar.
- Alıcılar ürün hakkında güvenilir bilgi ve üründen garantili performans elde etmek istiyorlar.
- Bağımsız ve pazarlama amacı olmayan sertifikasyon kuruluşları; üretim sistemini, anlaşma gereği üreticinin kabul ettiği ve düzenli olarak kontrol edilen bir standarda göre kontrol ederek bu iki grup arasındaki bağlantıyı sağlar.

3. Uygulamada Sertifikasyon

Farz ediniz ki organik olarak yetiştirmiş olduğunuz ürününüzü ihraç etmek istiyorsunuz. Alıcılar ürününüzle ilgileniyor; fakat ülkelerinde mevcut kurallara göre ürününüzün organik temelli olup olmadığının garantisini isteyeceklerdir. Bu durumda nasıl hareket edeceksiniz? Akredite olmuş bir sertifikasyon kuruluşu olarak, uluslararası alanda kabul edilen güvenilir kontrol ve sertifikasyon hizmetlerini gerçekleştirerek CUGB size

yardımcı olabilir.

-Peki yönetmelik kapsamında hangi durumlarda organik tarım sertifikasyon programlarına başvurulabilir?

Yönetmelik kapsamı, organik ürünün yetiştiriciliğinden başlayarak; ürünün depolanması, işlenmesi, etiketlenmesi, reklamı, ithalatı, ihracatı, taşınması, ticareti ve son kullanıcıya ulaştırılmasına kadar üretim, işleme ve dağıtımın tüm aşamalarını kapsar. Yukarıda tanımlanan faaliyetler direkt olarak müteşebbis tarafından veya taşeronlar tarafından yürütülebilir.

Yönetmelik kapsamında CUGB tarafından sertifikalandırılacak ürünler:

- Bitkisel Ürünler
- Hayvansal Ürünler
- Arıcılık Ürünleri
- Mantarlar
- Mayalar
- Arıcılık Ürünleri
- Doğadan Toplanan Ürünler
- İşlenmiş Gıda Ürünleri
- İşlenmiş Yem Maddeleri

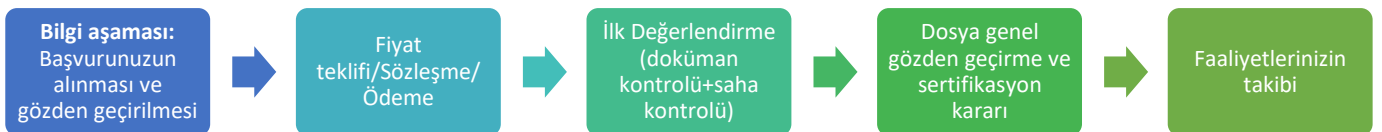
-Yönetmelik kapsamında olmayan faaliyetler var mıdır?

Arıcılık hizmeti veren, ürünleri direkt olarak nihai tüketici ya da kullanıcıya transfer eden gerçek ya da tüzel kişiler ithalat yapmamaları, üretim, doğal alan ve kaynaklardan ürün toplama, hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama ve taşıma işlemlerini yapmamaları koşulu ile yetkilendirilmiş kuruluş ile sözleşme yapmak zorunda değildir.

Sertifikasyon işleminden önce uygulamada aşağıdaki aşamaların tamamlanması gerekmektedir:

CUGB tarafından sunulan kontrol ve sertifikasyon hizmeti yıllık olarak yenilenmelidir. Tüm kontrol ve sertifikasyon gerekliliklerinin yerine getirilmesi durumunda süreç; müteşebbisin ürünlerini CUGB tarafından verilen sertifikasyon referansını içerecek şekilde pazarlayabilmesine olanak sağlayan yenilenmiş sertifikanın basımını ile sonuçlanır.

Kontrol ve sertifikasyon aşamaları aşağıdaki gibidir;

4.1 Bilgi aşaması

- Bir CUGB sertifikasyon programına başvurmak istiyorsanız, lütfen bir başvuru formu doldurup gerekli tüm dokümanlarla CUGB ofisine gönderiniz. Başvurunun gözden geçirilmesi amacıyla gerekli bilgilere sahip olabilmemiz için, tarafınızdan doldurulmuş başvuru formu CUGB'ye iletilmelidir.
- Daha sonra CUGB başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilere dayanarak size bir teklif yapıp yapamayacağını araştıracaktır¹. Başvurunuzun gözden geçirilmesi bir fizibilite ve projenizin tanımlanması işlemidir. Bu işlem; ilgili standart ve yönetmelikler konusunda tüm gerekliliklerinden haberdar olduğunuzu doğrulamamızı ve form üzerinde belirtilen tüm gerekli bilgilerin tarafımızca bilinmesini sağlayarak, ürünlerinizin kontrol ve sertifikasyonu hakkında fizibilite çalışması yapmamıza olanak verir.
- Bu formda verilen bilgilerin yeterliliği CUGB tarafından kontrol edilir. Eksik bilgilerin bulunması halinde tarafınız ile irtibat kurularak eksikler tamamlanır.
- Başvuru gözden geçirme sonucunda kontrol ve sertifikasyon aşağıda belirtilen özel durumlarda mümkün değildir:
  - Yönetmeliklere uygunsuzluğun kanıtlanması
  - Kararlarımızın tarafsızlığını etkileyebilecek çıkar çatışmalarının bulunması
  - Yönetmelik kapsamı dışında tutulabilecek faaliyetler
  - Kanıtlanmış yasa dışı faaliyetler
  - Tüketici sağlığına ilişkin tespit edilmiş riskler
  - İnsan ve/veya çevre haklarını etkileyen üretim teknikleri
  - Teknik açıdan veya kontrolörler için risk içeren coğrafik alanlar
  - Tüketici taleplerini karşılayabilecek kalifiye ve yetkin personelin bulunmaması

4.2 Kabul ve sözleşme aşaması

- Başvuru formunun alınması üzerine, tarafınızdan sağlanan veriler esas alınarak, mevcut takvim yılı için geçerli olan ve tahmini çalışma zamanına dayanan (kontrol, raporlama, gözden geçirme, sertifikasyon vb.) ve sertifikasyona tabi tüm faaliyetleri içeren kontrol ve sertifikasyon teklifini 18.08.2010 tarih ve 27676 sayılı Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliği ve CUGB Standartları'na uyulması koşuluyla tarafınıza sunacak ve size gönderecektir.
- CUGB faaliyetlerin yapısını da dikkate alarak risk faktörlerine göre tahmini bir süre belirler. Dikkate alınacak ana faktörler şunlardır:
  - Sertifikasyona konu faaliyetin tipi,
  - Denetlenecek birimlerin sayısı,
  - Birimlerin büyüklüğü (arazi büyüklüğü, hayvan adedi, ürün çeşidi v.s),
  - Sertifikasyon talep edilen ürün sayısı,
  - Başvuru sahibinin geçmişi,
  - Lokasyon, teknik riskler v.b
- Teklifi kabul ettiğinizde yapmanız gereken, teklif mektubunun tüm sayfalarını imzalı ve kaşeli bir şekilde CUGB'ye göndermenizdir. Böylece, yaptığınız sözleşmeyle CUGB'nin organik tarım sertifikasyon programına girmiş olacaksınız.

¹ Başvuran firmanın ekonomik durumunu ve geçmişinde yer alan olası herhangi bir usulsüzlüğü araştırma hakkı CUGB'de saklıdır.

- CUGB ile yapılan sertifikasyon sözleşmesi aşağıdaki dokümanların uygulanabilir versiyonlarını içermektedir :
  - Mevcut sertifikasyon süreci kılavuzu dokümanı (bu doküman)
  - Marka ve logo kullanım kuralları
  - Fiyat teklifi
- Müteşebbis sözleşme imzalanması ardından faaliyet alanına göre aşağıdaki bilgi ve belgeleri CUGB'ye iletir:
  - Organik sistem planı formu
  - Tapu bilgileri, arazi haritaları Bakanlık il veya ilçe müdürlüğünden alınan ilgili kayıt sistemine kayıtlı olduğunu belgeleyen dokümanlar (üreticiler için güncel onaylı ÇKS kaydı, hayvancılık işletmeleri için güncel onaylı TÜRKVET kaydı, arıcılık işletmeleri için güncel onaylı AKS, v.b)
  - Müteşebbisin adı, adresi, T.C. kimlik numarası ile varsa vergi numarası, yabancı gerçek kişilerde ise yabancı kimlik numarasını içeren kimlik bilgi ve belgeleri,
  - İşletmenin yeri ve konumuna dair bilgiler,
  - Gıda işletmeleri için 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik hükümleri gereğince İşletme Kayıt Belgesi veya İşletme Onay Belgesi,
  - Yem işletmeleri için 27/12/2011 tarihli ve 28155 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yem Hijyeni Yönetmeliği gereğince İşletme Kayıt Belgesi veya İşletme Onay Belgesi,
- Müteşebbis organik tarım faaliyetini üretici grubu ile yapıyorsa, her üretici ile sözleşme imzalamak zorundadır. Ayrıca, aracı tüccar, depolama, işleme ve benzeri fason hizmetleri yaptırdığı gerçek ve tüzel kişi ile de sözleşme yapar. Bu fason üretim yapan işletmelerde organik tarım kontrol sistemine dâhildir.
- Müteşebbisten gerekli bilgilerin alınması üzerine CUGB, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan "Organik Tarım Veri Tabanı Sistemine" 45 gün içerisinde müteşebbise ilgili bilgileri kaydeder. Sözleşmenin iptal edilmesi durumunda müteşebbise ait bilgileri on beş gün içerisinde "Organik Tarım Veri Tabanı Sistemine" ten siler.
- Sözleşme dokümanlarının imzalanmasıyla, müteşebbis sözleşmeye uygun olarak çalışacağını taahhüt eder ve CUGB tarafından hazırlanan fatura müteşebbise iletilir. Kontrol tarihinden önce faturanızda yer alan hizmet bedelinize ait ödemenin tamamı tamamlanmalıdır.
- **Lütfen yıl sonunda imzalanan sözleşmenin, aynı yıl içerisinde sertifikasyonunun tamamlanabilmesi için aşağıdaki koşulların sağlanması gerektiğine dikkat ediniz:**
  - En uygun denetim kontrol zamanı (faaliyet tipine bağlı olarak; hasat zamanı, işleme başlangıcı vb.) sözleşme başlangıç tarihi ile takvim yılı sonu arasında yer alır)
  - Faaliyetlerin detaylı tanımı verilen kısa sürede sağlanır,
  - Kontrolü yürütmek için denetçilerin uygunluğu teyit edilir,
- Yukarıdaki koşullardan birinin karşılanmaması halinde kontrol ve sertifikasyon süreci durdurulabilir, koşulların yerine getirilmesi sonrasında süreç yeniden değerlendirilir.

4.3 Kontrol aşaması

- Kontrol ve sertifikasyon hizmet bedeli ücretinin² tamamı ilk kontrolden önce faturalandırılarak sözleşmede belirtildiği üzere CUGB'ye ödenmek zorundadır;
- CUGB faturalandırılmış kontrol ve sertifikasyon hizmet bedeli ücretini aldıktan sonra ilk kontrolü gerçekleştirebilecektir;
- Sertifikasyona takiben her yıl, CUGB sertifikasyon şartlarına sürekli uyulup uyulmadığını belirleyecek yıllık kontroller yapacaktır. Önceden düzenlenen sertifikanın devam edip edemeyeceği, değişiklik gerekip gerekmediği ya da iptal edilip edilmeyeceği her yıl değerlendirilecektir.

4.3.1 Dokümantal şartlar

Sözleşmenin imzalanmasının ardından, CUGB “Organik sistem planı” olarak adlandırılan bir formu faaliyetinizi detaylı bir şekilde tanımlamanız için size iletilecektir; bu form en azından aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde doldurulmalıdır:

- Firmanın idari detayları
- Belirlenmiş ünitelerin ve/veya tesislerin ve/veya faaliyetlerin tam tanımı
- Faaliyetin organik tarım kurallarına uygun yürütüldüğünü garanti altına almak için belirlenmiş ünite ve/veya faaliyetlerle ilgili uygulanan tüm saha faaliyetleri
- Depolama alanları ve tüm üretim aşamalarında bulaşma riskini minimize etmek için uygulanan koruyucu önlemler
- Uygunluk değerlendirmesi amacıyla CUGB tarafından talep edilen diğer bilgiler.

Bu doküman müteşebbis tarafından uygun bir şekilde imzalanmalı ve tarih belirtilmelidir. Müteşebbis CUGB tarafından iletilen formatı kullanmak istemediği takdirde yukarıdaki bilgileri içermek koşuluyla kendi dokümanlarını sunma hakkına sahiptir.

Müteşebbis, kontrol öncesinde pratikte ve yönetim sistemi olarak tüm düzeltici faaliyetlerin uygulanmasından sorumludur. Bu aşama aynı zamanda CUGB'nin daha önce fiyat teklifi ile tahminlenen saha kontrolü süresinin doğrulanması için bir fırsattır.

4.3.2 Kontrol Planlama

Faaliyetlerinizin risk analizine göre bulunan kritik kontrol noktalarını dikkate alarak bir kontrol planı hazırlanır. Risk analizi sonucu, haberli veya habersiz yıllık kontrol ve ziyaretlerin yoğunluğunu belirler. Kontrol planının hazırlanmasında aşağıdaki konular dikkate alınır:

- ↳ Proje ile ilgili risklerin değerlendirilmesi
- ↳ Atanacak kontrolörün yeterliliği ve uygunluğu (çıkar çatışması, bilgisi, vb.)
- ↳ Kontrolün kapsamı, yeri ve süresi
- ↳ Organik üretim gerekliliklerine uygunluğunu gözlemlemek için tarihlerin uygun tarihlerin seçilmesi
- ↳ Organik faaliyetlerin yürütülmesi hususunda yetkili temsilci kişinin kontrol süresince eşlik etmesi

² Kontrol ve Sertifikasyon hizmet bedeli ücretinin ödenmesi sertifikasyonun garantisi değildir.

- **Haberli Denetim**

Her yıl, yılda bir kez haberli denetim uygulanacaktır. Haberli denetime gelmeden önce size detaylı bir denetim planı gönderilecektir. Bu detay planda size gelecek kontrolörün adı, geleceği tarih, kontrol edilecek alan gibi bilgiler yer almaktadır. Bu planda herhangi bir değişiklik yapmak istemeniz durumunda bunu gelecek kontrolörünüze bildiriniz.

- **Habersiz Denetim**

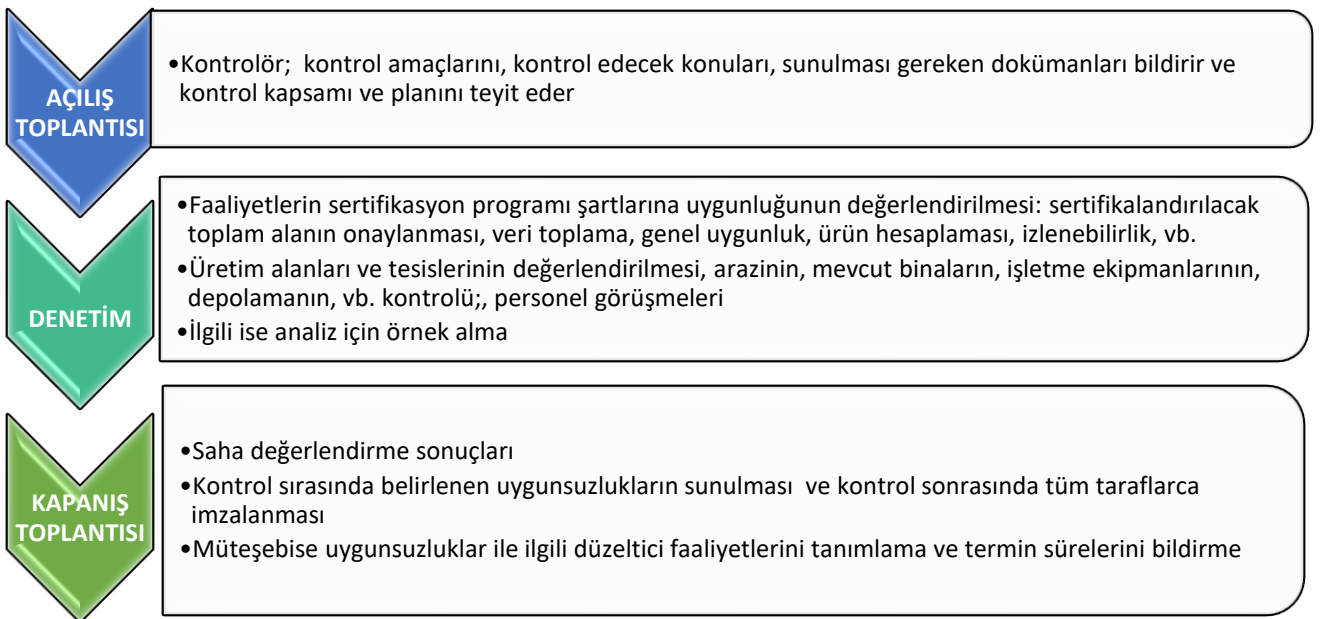
Saha kontrollerinin en az % 10'u habersiz yapılır. Risk kategorisi ile uyumlu şekilde sözleşme altındaki tüm müteşebbislerin en az % 10'una önceki kontrollerin sonuçlarını, ilgili ürünlerin miktarları ve ürünlerin değiştirilmesi riskini de hesaba katarak organik üretim kurallarına karşı uygunsuzlukların bulunma riskini ölçmeyi temel alan ek habersiz kontroller yapılır. Bu amaçla yapılan habersiz kontroller için 48 saat önceden denetime gelineceği bilgisini yazılı olarak alırsınız. Bu denetimin gerçekleştirilemeyeceğine dair haklı gerekçe sunmanız durumunda, denetim bir defaya mahsus ertelenebilir.

İlaveten haklı nedenlere dayanarak (çıkar çatışması vb.) müteşebbisin CUGB tarafından atanan personeli reddetme hakkı vardır.

4.3.3 Kontrol ziyareti

Sertifikasyon programımıza katıldıktan sonra, kontrolörümüz tarafından ilk kontrol ziyaretiniz gerçekleştirilecektir. Firmanız hakkındaki bilgiler gizli tutulmak kaydıyla kontrolör bulguları yazılı olarak rapor eder.

Kontroller aşağıdaki teknikleri içerecek adımlara göre uygulanır:

4.3.4 Kontrol sırasında dikkat edilmesi gereken konular:

Arazi ve işletme ünitelerinin kontrolünde dikkat edilecek konular aşağıdaki gibidir:

Arazi Üniteleri

Projede yer alan tüm üreticiler kontrol edilir, arazileri ve depoları ziyaret edilir. Müteşebbis tarafından hazırlanan dokümanlar ve gerçekleştirilen uygulamalar kontrol edilir. Örnekler;

- Ürün planı ve rotasyonu (ürün/da)
- Organik ürün yetiştirilecek arazinin en az 3 yıllık tarihi (önceki ürünler; kullanılan gübreler; kullanılan pestisitlerle birlikte zararlı ve hastalık yönetimi; kullanılan herbisitlerle birlikte yabancı ot kontrolü);
- Gübreleme ve gübre depolama;
- Tohum ve fide, fidan materyallerinin orijini;
- Yabancı ot, zararlı ve hastalık kontrolü;
- Organik ve organik olmayan ürün/arazinin ayrımı;
- Üretim zincirindeki ürünlerin tanımlanması ve izlenebilirliği
- Hasat tahminleri;
- Depolama olanakları
- Çiftlik hayvanları (hayvan sayısı, barındırma ve besleme uygulamaları);
- Muhasebe ve yönetim v.b;

İşletme üniteleri:

İşletmeniz, depolar ve fason işleyiciler ziyaret edilir. Müteşebbis tarafından aynı alanda birkaç ünitenin işletilmesi halinde, organik olmayan ürünlerin üretildiği üniteler ve depoları da kontrol işlemine tabidir. Müteşebbis tarafından hazırlanan dokümanlar ve gerçekleştirilen uygulamalar kontrol edilir. Örnekler;

- Organik hammaddelerin orijini; sertifikalar
- Organik hammaddelerin depolanması; organik ve konvansiyonel hammaddelerin ayrımı ve işaretlenmesi
- Hammaddelerin karıştırılması durumunda organik ürünlerin tarifi
- İşletme prosedürlerinin ve yöntemlerinin tanımı; organik ve konvansiyonel işlemlerin ayrımı
- Depolama, koruma, hazır ürünlerin durumu; organik ve konvansiyonel son ürünlerin ayrımı ve işaretlenmesi
- İşletme ünitesindeki temizlik prosedürleri
- İşletme ünitesinin içine ve dışına taşıma
- Yönetim ve muhasebe (alım-satım işlemlerinin kıyaslanması)
- Faturalar
- Ürün giriş-çıkış kayıtları ve izlenebilirlik
- Karışma ve bulaşmaya karşı alınan önlemler
- Logo kullanımı

CUGB, Yönetmelik hükümlerine uymayan üretim teknikleri ve girdilerin kullanıldığından şüphe duyduğu durumlarda ya da risk analizine göre önceden belirlenen örnek alım planına göre analiz amaçlı ürün örnekleri alabilir. Analiz amaçlı alınan yıllık örnek sayısı, kontrol kuruluşunun kontrolü altındaki müteşebbislerin sayısının en az % 5'ini karşılar. Bu örnekleri TS 17025 standardına göre akredite olan sözleşmeli olduğu CUGB bsitesinde listeli olan laboratuvarlarda analiz ettirir. Analizin niteliği, analizin gerçekleştirileceği laboratuvar CUGB tarafından belirlenir ve müşteriden laboratuvara itirazı olup olmadığı yazılı olarak bildirilir. Müteşebbis, ürünün sertifikasyonu için gerekli analizlerin yerine getirilmesinin, bu amaçla tayin edilmiş bir üçüncü şahıslara verilebileceğini peşinen kabul eder. Taşeron devretme durumunda, tarafınıza taşeronun kimliği hakkında bilgi verilir. Taşeronla ilişkin itiraz hakkınız saklı tutulur. Herhangi bir durumda CUGB, taşere edilmiş ya da yetkilendirilmiş faaliyetlere yönelik tarafınıza karşı operasyonel, mali ve kanuni sorumluluğunu koruyacaktır.

Kontrolör örnek alınan numunelerden birini müteşebbise bırakır. Alınan numuneler CUGB'ye aittir ve analiz sonuçları her zaman müteşebbise iletilir.

4.3.5 Kontrolünüzün sonuçları

Kontrolünüz sırasında yönetmelik gerekliliklerinin tam olarak karşılanamamasına bağlı olarak uygunsuzluklar tespit edebilir. Bu uygunsuzlukların, ilgili gerekliliklere uygunluğu sağlamak amacıyla, tarafınızdan düzeltici faaliyetlerin alınması / takibi gerekir. Düzeltici faaliyetlerin yerine getirilmesi için termin süreniz bir aydır. Bu süre sonunda yapılan düzeltici faaliyetlerin yeterliliği doküman ve/veya saha kontrolü ile doğrulanır. Aksi halde kalite el kitabında belirtilen yaptırımlar uygulanır. Yaptırımlar o tarihte geçerli olan söz konusu yönetmeliğe dayanmaktadır. Kontrolör, değerlendirme sonuçlarını, sertifikasyona önerilen ürünlerin listesini ve kontrolde tespit edilen uygunsuzlukların listesini içerir formunuzu hazırlar. Tespit edilen uygunsuzluklar var ise, müteşebbis düzeltici faaliyetlerin doğrulanmasında gerekecek ek değerlendirme görevleri ve/veya düzeltici faaliyet planına göre sertifikasyona önerilen uygunsuzluk seviyeleri hakkında ilgili uygunsuzluk bildirim formuyla bilgilendirilir. Kontrolünüz sonunda uygunsuzluk formunuz, kontrolör ve tarafınızca tarafından imzalanmasının ardından bir kopyası size bırakılır. Kontrolör, kontrol esnasında tespit ettiği tüm uygunsuzlukları, kontrol raporu ve ekleri ile birlikte, dosyanızın genel gözden geçirmesinde sorumlu olarak projenizde görevlendirilmiş sertifikere iletir.

4.4 Sertifikasyon aşaması

- Gerekli tüm kontroller yerine getirildikten sonra, kontrol raporlarına göre sertifikasyon kararınız verilecek ve sertifikanız basılacaktır. Sertifikasyon sürecinizdeki aşamaların uygunluk ve yeterlilik açısından gözden geçirilmesi CUGB yetkilendirilmiş personeli tarafından yapılır. Bu gözden geçirme başvurunun alınmasından raporunuzun hazırlanması, ilgili ise düzeltici faaliyetlerinizin doğrulanması dahil tüm sertifikasyon sürecinizi ve diğer ilgili verileri kapsar. Tüm aşamalar tatmin edici ve uygun ise, buna göre sertifikasyon kararı verilir. Karar olumlu veya olumsuz olabilir. Karar olumlu ise, sertifikasyon dokümanları hazırlanır ve iletilir, karar olumsuz ise, sebepleri detaylı olarak açıklayan bir yazılı bilgilendirme iletilir.
- Dosya genel gözden geçirme sonuçları sertifikalama kararının verilmesinden önce ek değerlendirme faaliyetlerinin tanımlanmasına neden olabilir.
- Sertifikanın basılmasındaki en önemli noktalardan biri, kontrol sırasında tespit edilen uygunsuzlukların zamanında kapatılmasıdır. Belirlenen uygunsuzluklara bağlı olarak sizden, uygunsuzluğa neden olan durumun açıklanması ve sonuçlarının (uygunsuzluğu etkilediği ürün ve faaliyetler) tanımlanması talep edilebilir.

- Sunulan bilgilerin yetersiz bulunması halinde, tarafınızda daha önce belirlenmiş olan tarihler içerisinde yeni düzeltici faaliyetleri sunmanız talep edilir.
- Uygunsuzlukların zamanında kapatılmaması durumunda sertifikanız askıya alınabilir, geri çekilebilir ve / veya iptal edilebilir.
- Uygunsuzlukların düzeltildiğini kontrol etmek için gereken ilave değerlendirme görevlerine bağlı olarak CUGB aşağıdakileri yapmayı gerekli görebilir:
  - Yeni bir saha kontrolü yapmak
  - Analiz için yeni örnekler almak
  - Dokümantasyonel değerlendirme yapmak

4.4.1 Uygunsuzluklar ve düzeltici faaliyet planı

Minor uygunsuzluklar:

Uygunsuzluk, sertifikalandırılacak olan ürünün özelliklerini etkilemiyorsa “minor” olarak adlandırılır. Müteşebbis uygunluğun sağlanması için uygunsuzluğun tarafınıza bildirilmesini takriben (uygunsuzluk formu) **1 ay içerisinde** düzeltici faaliyetleri uygulamalıdır. “Sertifikasyon şartlı gerçekleştirilir*/Sertifikasyon şartlı sürdürülür*” yaptırım tanımlamasına sahiptir. **İlk sertifikasyon veya sertifikasyonun yenilenmesi, düzeltici faaliyet kanıtı iletilene dek gerçekleştirilmez. Mevcut sertifikalar, düzeltici faaliyet kanıtlarının sunulması için verilen termin süresine dek geçerliliğini korur.** Düzeltici faaliyet kanıtının belirtilen termin süresinde iletilmemesi veya düzeltici faaliyet kanıtlarının ilgili uygunsuzluğun çözümüne dair doğrulanamaması halinde CUGB ilgili ürünlerin sertifikalanmaması kararını verebilir.

Bu uygunsuzluğun, sertifikasyonun gerçekleştirilmesinden/yenilenmesinden önce ek değerlendirme görevleri ile kapatılması gerekebilir; “Sertifikasyon şartlı gerçekleştirilir/sürdürülür + ek kontrol” , “Sertifikasyon şartlı gerçekleştirilir/sürdürülür + ek kontrol ile analiz sonucu”

*İlk başvurularda Sertifikasyon şartlı gerçekleştirilir uygunsuzluk seviyeleri, sertifikasyon yenilenme sürecinde ise sertifikasyon şartlı sürdürülür uygunsuzluk seviyeleri yaptırım tanımlamaları kullanılır.

Major uygunsuzluklar:

Uygunsuzluk sertifikalandırılacak olan ürünün özelliklerini etkiliyor veya etkileyebilecek ise “Major uygunsuzluk” olarak adlandırılır. Etkilenen ürünler sertifikalandırılmaz. **“Sertifikasyon araştırma sonuçlanana dek askıya alınır” , “ Statü düşürülür” , “Sertifikasyon reddedilir”, yaptırım tanımlamasına sahiptir:**

“Sertifikasyon araştırma sonuçlanana dek askıya alınır” yaptırım tanımlaması: Mevcut sertifikalar, düzeltici faaliyet kanıtlarının sunulmasına ve doğrulanmasına dek askıya alınır. Askı süresince ürünler organik tarıma atıf yapılarak satılamazlar. Bu uygunsuzluğun etkilendiği ürün ve/veya araziler için ek sertifikasyon kararları da alınabilir (ürünün konvansiyonel değerlendirilmesi, arazilerin/hayvanların tekrar geçiş sürecine alınması gibi). İlgili düzeltici faaliyetlerin 30 gün uygulanması ve kanıtlarının tarafımıza iletilmesi gerekmektedir. Düzeltici faaliyet kanıtının belirtilen termin süresinde iletilmemesi veya düzeltici faaliyet kanıtlarının ilgili uygunsuzluğun çözümüne dair doğrulanamaması halinde CUGB ilgili ürünlerin sertifikalanmaması kararını verebilir. Bu uygunsuzluğun, sertifikasyonun yenilenmesinden önce ek değerlendirme görevleri ile kapatılması gerekebilir;

“Sertifikasyon araştırma sonuçlanana dek askıya alınır + ek kontrol, “Sertifikasyon araştırma sonuçlanana dek askıya alınır + ek kontrol ile analiz sonucu”

“Statü düşürülür” yaptırım tanımlaması: Ürün, yahut ürün ve arazi için uygulanabilir. Ürün için uygulanması durumunda sertifikasyon bazı ürünler için devam ederken bazı ürünlerin sertifikasyonu yenilenmez. Bu durumda uygunsuzluktan etkilenen ürünler veya partiler bundan böyle organik tarıma atıf yapılarak satılamazlar. Ürün ve arazi için uygulanması durumunda sertifikasyon bazı ürün ve araziler için devam ederken ilgili ürün ve arazilerin sertifikasyonu yenilenmez. Bu durumda uygunsuzluktan etkilenen ilgili araziler tekrar geçiş sürecine alınırken bu arazilerden elde edilen ürünler bundan böyle organik tarıma atıf yapılarak satılamazlar.

“Sertifikasyon reddedilir” yaptırım tanımlaması: Bu uygunsuzluk sadece ilk başvurularında veya müteşebbisin yeni faaliyetleri için geçerlidir. **Sertifikasyonunuz, kontrol sonuçlarının sertifikater tarafından değerlendirilmesinin ardından, reddedilebilir. Bu durumda sertifikasyon talebinizin reddedildiğine dair bir bildirim yapılacaktır. Uygunsuzluktan etkilenen ilgili arazilerin, ürünlerin veya partilerin sertifikasyonu gerçekleştirilmez. Bu ürünler organik tarıma atıf yapılarak satılamazlar.** Ürün, yahut ürün ve arazi için uygulanabilir. Ürün için uygulanması durumunda sertifikasyon bazı ürünler için gerçekleştirilebilirken ilgili ürünlerin sertifikasyonu gerçekleştirilmez. Bu durumda uygunsuzluktan etkilenen ilgili ürünler veya partiler organik tarıma atıf yapılarak satılamazlar. Ürün ve arazi için uygulanması durumunda sertifikasyon bazı ürün ve araziler için gerçekleştirilebilirken ilgili ürün ve arazilerin sertifikasyonu gerçekleştirilmez. Bu durumda uygunsuzluktan etkilenen araziler geçiş sürecine alınırken bu arazilerden elde edilen ürünler organik tarıma atıf yapılarak satılamazlar.

“Sertifikasyon askıya alınır” yaptırım tanımlaması: Sertifikasyonunuz, kontrol sonuçlarının sertifikater tarafından değerlendirilmesinin ardından, kısmi veya tamamıyla askıya alınabilir. Askıya alma altı aydan fazla olamaz. Askıya alma işlemi müteşebbise yazılı olarak bildirilir, etkilenen durum/ürünlere göre kısmi askı yahut tamamen askıya alınma olarak uygulanabilir. Askı süresi boyunca ilgili ürünler organik tarıma atıf yapılarak satılamazlar. Askı süresi sonunda sertifikasyonun devamına dair gereklilikler askı bildiriminde tanımlanacaktır.

“Sertifikasyon geri çekilir” yaptırım tanımlaması: Sertifikasyonunuz, kontrol sonuçlarının sertifikater tarafından değerlendirilmesinin ardından, geri çekilebilir. Bu durumda sertifikasyonunuzun geri çekildiğine dair bir bildirim yapılacaktır. Bu kararın ardından CUGB ve/veya organik sertifikasyona atıfta bulunulamaz. Bu uygunsuzluk otomatik olarak CUGB ile sözleşmenin feshine yol açar.

CUGB tarafından doğrulanan her bir uygunsuzluk; uygulanması gereken önlemler ve uygulama kurallarını içeren önerilen düzeltici faaliyetler ile ilişkilendirilir. Uygunsuzlukların ürünün organik statüsüne etkisi uygunsuzluğun önem seviyesine göre belirlenir. Tekrarlayan uygunsuzluklar sertifikasyon sürecinin nasıl devam edeceğine dair kararda rol oynar. Bu süreç tüm müteşebbislere adil, eşit ve tutarlı yaklaşım içerisinde yönetilir.

4.4.2 Sertifikasyon dokümanları:

1. Müteşebbis sertifikası:

Aşağıda belirtilen bilgileri içerir:

- Sertifika numarası
- CUGB adı ve adresi ile kodu
- Kontrol ve geçerlilik, sertifikasyon ve düzenleme tarihi
- Müteşebbisin firma ismi ve adres detayları
- Sertifikalandırılan tüm ürünlerin listesi, ilgili sertifikasyon kategorisi ve geçerlilik dönemi
- Sertifikasyon kapsamındaki tüm birimlerin listesi
- Organik faaliyet listesi (ana ve ek faaliyetler)

Bazı durumlarda, üçüncü tarafların dikkatine müteşebbisin sertifikasyonu ile ilgili uygunluk belgeleri veya bildirimleri hazırlanabilir; bu belgeler sertifikasyon kanıtı olarak dikkate alınamaz ve ürünlerin organik olarak ve/veya CUGB'yi referans alarak pazarlanması amacıyla kullanılamaz.

Sertifikasyon kararı alınmadan önce müteşebbisten kaynaklanan herhangi bir operasyonel maliyetle ilgili (örn. üretime başlanması, etiketlerin basılması vb.); CUGB 'yi sorumlu tutulamaz.

2. Ürün sertifikası

"Organik Tarımın Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmelik" kapsamında üretilen ürünler bu ürünler için düzenlenen ürün sertifikası ile pazarlanırlar.

Ürün sertifikaları 2 şekilde düzenlenir;

- ↳ İşlenmemiş ürünlerde ürünlere toptan ürün sertifikası verilir. Her bir satışta satış miktarı ürün sertifika suretine müteşebbis tarafından derkenar düşümü yapılır ve imza altına alınır. Organik ürün satışından sonra 7 gün içerisinde CUGB ye bilgi verilmesi gereklidir ve bu şekilde CUGB tarafından stok takibi yapılır.
- ↳ İşlenmiş ürünlerde ürün sertifikası düzenlenir. İşlenmiş ürünlerde ürün el değiştirdiğinde yeni bir işleme tabi tutulmuyorsa ve etiket bilgileri değişmiyorsa tekrar sertifika düzenlenmez. Depolama, toptan pazarlama ve dağıtım yapan müteşebbislerin toptancıya ve perakendeciye satışlarında ürüne, mevcut ürün sertifikasının müteşebbis tarafından onaylı fotokopisi ile birlikte fatura ve sevk irsaliyesi eşlik eder. Ürün sertifikasının onaylı fotokopisi üzerine müteşebbis tarafından yapılan satış belgelerinin numarası yazılır ve onaylanır. Bu satış miktarının 15 gün içinde CUGB ye bildirilmesi gereklidir ve bu şekilde CUGB tarafından stok takibi yapılır.

Tedarikçi güncel müteşebbis sertifikaları, sertifikasyon kapsam teyidi ve ilgili sertifikalandırılan ürünü temsil eden analiz raporları CUGB tarafından tedarikçinizin kontrol kuruluşundan talep edilecektir.

3. İthalat sertifikası

"Organik Tarımın Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmelik" gereği, ithal ürünlerin yurt içinde organik olarak tekrar sertifikalanması amacıyla aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenir:

- İthalatçının ithalat faaliyetleri; ithalatçının adı, adresi, ürünün geldiği ülke, ürünlerin ülkeye giriş noktası ve ithal edilen ürünlerin depolanmasında kullanılacak birimlerin uygunluğuyla ilgili belgeler,
- Karşı ülkeden alınan ürünün etiketi ve içeriğine dair bütün bilgilerin aslı veya onaylı tercümelemleri,
- İthalat işleminin nasıl gerçekleşeceğini ve ihlal durumunda alınacak ihtiyati tedbirleri içeren belgeler,
- İthalatçı tarafından kullanılacak herhangi bir deponun diğer ülkede bulunması durumunda, karşı ülkenin yetkilendirilmiş kuruluşu tarafından kontrole açık olacağını belirten belgeler,
- İlgili partinin miktarı, orijini ve yapısı, kontrol mekanizmasının detayları, üretim, işleme, ambalajlama, depolama, nakliye işlemlerinin detayları, alıcıları, sertifikaları, ürüne ilişkin yıllık kontrol raporları.

Re-sertifikasyonun uygun olması durumunda aşağıdaki dokümanlar talep edilerek, ithalat sertifikası düzenlenir:

- Ürünün etiket örneği
- Satın alınacak ürünlere ait fatura
- Packaging list
- Satın alınacak ve Türkiye'ye giren ürüne ait ürün sertifikası (İngilizce "Transaction Certificate" olarak belirtilir)
- Konşimento, CMR veya Airway Bill kopyası
- Gümrük beyannamesi

5. Sertifikasyonun yenilenmesi

Gözetim periyodu süresince uygunsuzluk tespit edilmemesi durumunda sertifikasyon statüsünün geçerliliği korunur ve CUGB müteşebbis için yeni sertifikasyon dokümanları hazırlar.

Sertifikasyon veya takip sürecinde uygunsuzlukların tespit edilmesi durumunda, CUGB durumu gözden geçirecek ve uygun önlemleri alacaktır. Düzeltici faaliyet planına ve tespit edilen uygunsuzlukların kapsam ve ciddiyetine dayanarak sertifikasyonun devamına ilişkin kararını verir. Gerekli koşulların bir ay süre içerisinde sağlanamaması durumunda CUGB sertifikasyon dokümanlarının askıya alınması veya daraltılması sürecini başlatacaktır.

-Sertifikasyonun askıya alınması: Bu karar belirli bir süre için veya uygunluk sağlanıncaya kadar sertifikasyonun sağlanamaması anlamına gelir. Askıya alma bir veya birkaç ürüne ve/veya ürün partilerine, faaliyetin bir bölümüne veya tümüne uygulanabilir. Uygunsuzluğun giderilmesi için müteşebbis tarafından, bir ay süre içerisinde gereken şartlar sağlanmalıdır. Her durumda, askıya alma bitinceye kadar etkilenen ürünler organik sertifikasyon referansı ile pazarlanamaz. Belirtilen ürünler askıya alma süresi boyunca sertifikasyon dokümanlarında yer alan sertifikalı ürünler listesinden kaldırılacaktır.

- Sertifikasyon kapsamının daraltılması: Bu karar CUGB tarafından bildirim iletilmesi üzerine tüm ürünlerin veya bazı ürünlerin kesin olarak sertifikasyon sürecinden çıkarılması anlamına gelir. Belirtilen ürünler konvansiyonel ürün statüsüne alınır ve artık sertifikalı olarak pazarlanamazlar. Ürünler sertifikasyon dokümanlarından çıkarılırlar.

- **Sertifikasyonun geri çekilmesi:** Bu karar CUGB tarafından bildirim iletilmesi üzerine sertifikasyon sürecinin sonlanması anlamına gelir. Ürünler organik sertifikasyon referansı ile pazarlanamaz. Bu karar aynı zamanda sözleşmenin feshine sebep olur.

6. Kısıtlamalar ve sertifikasyon sürecini etkileyen değişiklikler

CUGB; yasal olmayan faaliyetler, ürünlerin sertifikasyonu ya da kontrolüne ilişkin süreçte tekrarlayan uygunsuzluklar, uygunsuz davranışlar, kontrol ve sertifikasyon işlemlerine ait hizmet bedellerinin ödenmemesi gibi durumlarda sertifikasyon başvurusunu veya müteşebbis ile sertifikasyon sözleşmesini imzalamayı reddedebilir. Müteşebbis, faaliyet alanına göre uyulması gereken diğer ulusal kanun ve yönetmelikler dahilinde hareket etmelidir (Gıda Mevzuatı, İthalat ve İhracat prosedürleri vb.)

CUGB sizi organik tarım sertifikasyon programlarında ve ilgili dokümanlarda meydana gelecek tüm değişiklikleri yazılı olarak bildirmekle ve ilgili dokümanların güncel versiyonlarını CUGB web sitesinde ulaşılabilir durumda bulundurmaya yükümlüdür.

Duruma göre değiştirilen hükümlerin derhal ya da CUGB tarafından belirlenecek bir geçiş sürecinde yerine getirilmesi gerekir. CUGB 'nin doğrulamasına dayalı olarak, bu uygulamalarla ilgili gerekli değişikliklerin yerine getirilmesi sizin sorumluluğunuzdadır. Değişikliklerin yerine getirilmemesi durumunda; CUGB tarafından uygunsuzluk bildiriminde bulunulur. Bu uygunsuzlukların çözümlenmemesi sertifikasyon faaliyetlerinizde kapsam daraltılması, askı ya da iptale neden olabilir.

Sertifikasyon gerekliliklerine uygunluğunuzu etkileyebilecek herhangi bir değişiklik olması durumunda, CUGB gecikme yaşanmadan bilgilendirilmelidir. İlgili bu değişiklikler aşağıdaki örnekleri içerebilir:

- Organizasyon değişiklikleri (firma sahibinin değişmesi, statüsünün değişmesi, yeni arazilerin alınması...)
- Ürünleri (girdiler, reçeteler, vb.) veya üretim sürecini etkileyen
- İrtibat bilgilerindeki değişiklikler
- Ürünlerin veya satın alınan ürünlerin organik statüsüyle ilgili ortaya çıkan şüpheler
- Ürünlerin bir kısmını etkileyen planlı sona erdirmeye

Bazı durumlarda, değişiklikler sertifikasyon sürecini etkileyebilir ve ilave kontrol yapılmasına neden olabilir (yeni ürünlerin eklenmesi vb.). Sertifikasyon dokümanları buna göre güncellenmelidir.

Kapsam değiştirilmesi ve/veya genişletilmesi için müteşebbis dilekçe ve ekinde organik faaliyet planı formu ve tedarikçi listesi ile talebini CUGB'ye iletir. İlgili gereksinimleri yerine getirildiğinde sertifikasyon gerçekleştirilir. Eğer yeni bir arazi, yeni bir gıda işletmesi ve/veya işleme tekniği, yeni bir hayvancılık ünitesi söz konusu olduğunda talep edilen bilgi ve belgeler CUGB'ye iletilir. Yetkili bir kontrolör görevlendirilerek bu yeni üniteler kontrol edilir. Kontrol raporları değerlendirilerek uygun bulunması durumunda sertifika hazırlanır. Müteşebbisin faaliyetine göre talep edilen minimum bilgiler aşağıdaki gibidir:

Bitkisel üretim:

- Üretim materyali kökeni ve garantisi,
- Kullanılan tüm girdilerin (bitki besleme ve bitki koruma maddelerinin detaylı bilgileri) garantileri

Gıda işleyen işletmeler:

- Yeni ürünün reçetesi
- Akım Şeması
- Eğer yeni tedarikçiler ise: ürünlerin/içeriklerin uygunluğu
- Etiketleme

İthalat ihracat faaliyetleri gösteren üniteler:

- Ürünlerin listesi, tedarikçinin ve ürünlerin sertifikaları

7. Sözleşmenin sonlandırılması

Talep ettiğiniz herhangi bir zamanda ürünlerinizin bir kısmı ya da tamamı için sertifikasyon faaliyetlerinizi sonlandırabilirsiniz. Tüm ürünlerinizin sertifikasyonunu sonlandırmak ve sözleşmenizin iptalini istemeniz durumunda, bu talebinizi CUGB ile olan sözleşmenize uygun olarak gerçekleştirmeniz gerekmektedir. Ürünlerin tamamı veya bir kısmı için sertifikasyonun durdurulması ve tercih edildiğinde sözleşmenin sona erdirilmesi, ilgili ürünler için daha önce hazırlanmış olan sertifikaların geçerliliğini otomatik olarak sona erdirecektir ve sertifikasyonun sonlandırılması tarihi itibarıyla müteşebbis artık ilgili ürünleri sertifikasyon ve/veya CUGB referanslarıyla üretmez veya pazarlayamaz. Hali hazırda satılmış veya satılmakta olan ürünlerin sertifikasyonu bu durumdan etkilenmez.

Kontrol kuruluşu değiştirilmesi talebiniz ile ilgili olarak değişim süreci bir önceki kontrol kuruluşunuzdan yeni kontrol kuruluşunuza verilerinizin transferini kapsar. Daha önce sözleşme yapmış bulunduğunuz kontrol kuruluşunuzdan ayrılarak CUGB'ye geçmek istemeniz durumunda, önceki kontrol firması tarafından tüm sertifikasyon bilgileriniz CUGB 'ye bildirecektir ve CUGB buna göre yeni başvuruyu yürütecektir. Tam tersi olarak, CUGB'den ayrılarak başka bir kontrol kuruluşu ile sözleşme imzalamanız durumunda ise; CUGB sizin veya kontrol kuruluşunuzun yazılı talebiyle sertifikasyon bilgilerinizi paylaşacaktır.

8. Şikayet ve İtiraz

Müteşebbis kontrol ve sertifikasyon kararları ile ilgili web sayfamızda da bulunan “Şikayet Ve İtiraz Formu”nu kullanarak şikayet ve itirazlarını firmamıza bildirebilir. Sertifikasyon kararıyla ilgili tüm itirazlar CUGB'ye bildirilmelidir ve aşağıdaki şekilde iletilmelidir:

- Yazılı olarak
- Karar bildirimimin alınmasında sonra 30 gün içerisinde
- Geçerli nedenlere dayanmalıdır: İtiraz CUGB tarafından daha önce bilinmeyen yeni bilgilerin varlığına dayanmalıdır.

Müteşebbis, kendisine direk olarak sunulan üçüncü taraf şikâyetlerini değerlendirmekle sorumludur. Sertifikasyon şartlarına ilişkin tüm şikâyetler kayıt altına alınmalı ve CUGB'nin incelemesine açık olmalıdır. Kayıtlar alınan uygun önlemleri içermeli ve bu önlemler dokümanite edilmelidir.

9. Daha fazla bilgi için

Herhangi bir sorunuz olduğunda bizimle irtibat kurmaktan tereddüt etmeyiniz. Organik Tarım Yönetmeliklerini göz önünde bulundurarak, kişisel durumunuza en uygun çözümü bulmak için çalışacağımıza emin olmalısınız. CUGB size organik üretim kontrol ve sertifikasyonu konusunda servis vermekten memnun olacaktır. Organik Tarım Kontrol ve Sertifikasyon programımıza katılmanızı ümit ediyoruz!

Control Union Gözetim Ve Belgelendirme Ltd. Şti.

Merkez: Tatlısu Mah. Pakdil Sok. No: 9 Ümraniye, İstanbul, Turkey

Tel: 0216.469 7557 Faks: 0216.469 7559

Şube: Çınarlı Mah. Şehit Polis Fethi Sekin Cad. No:3 Sunucu Plaza K:11 Konak, İzmir, Türkiye

Tel: 0232.347 0704 & 347 0712 Faks: 0232.347 0693

Email: turkey@controlunion.com Web: www.controlunion.com.tr